

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Secu Radu XXXXX, născut la **XXXXX**,

Delejan Dumitru, născut la **XXXXX**

Prodan Alexandru XXXXX, născut la **XXXXX**.

Termenul de examinare:

prima instanță: 26.04.2019 – 07.06.2019

instanța de apel: 04.07.2019 – 21.07.2020

instanța de recurs: 01.06.2020 – 23.12.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 07 iunie 2019, *examinând cauza pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Secu Radu, Delejan Dumitru și Prodan Alexandru au fost recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen a câte - 4 ani pentru fiecare, fără amendă.

În baza art. 85 Cod penal la pedeapsa stabilită lui Delejan Dumitru, a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Militare din 02.12.2015, pe un termen de 1 (un) an și 3 (trei) luni închisoare, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani și 3 (trei) luni, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată sub formă de închisoare lui Secu Radu și Prodan Alexandru a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune a câte - 4 (patru) ani, pentru fiecare.

2. În sentință, prima instanță a constatat că:

La 25 martie 2019, aproximativ ora 23:40, Secu Radu fiind în înțelegere prealabilă și împreună cu Delejan Dumitru și Prodan Alexandru, prin participație simplă, în timp ce se deplasau pe str. Ștefan Vodă din or. Durlești, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, s-au apropiat de Crețu Alexandru, care se deplasa pe strada menționată, și i-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea feței și a corpului, provocându-i dureri și suferințe fizice și continuându-și acțiunile sale infracționale, i-au sustras deschis scurta de culoare albastru închisă la prețul de 800 lei, un ceas de mână de culoare sur metalic la prețul de 350 lei, din buzunarul scurtei unde se afla portmoneul lui Crețu Alexandru, au sustras mijloace bănești în sumă de 400 lei și un telefon mobil de model „Samsung J5 Prime” cu numărul de IMEI1:XXXXX și IMEI2:XXXXX, în care erau instalate cartelele SIM cu numerele XXXXX și XXXXX la prețul de 4500 lei, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în sumă totală de 6050 lei.

Astfel, prin acțiunile sale Secu Radu, Delejan Dumitru și Prodan Alexandru au comis infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea în mod deschis a bunurilor altei persoane, săvârșită de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei și cauzarea de daune materiale în proporții considerabile.*

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, sediul Buiucani, Catan Irina, a atacat-o cu apel, solicitând casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei lui Secu Radu, Delejan Dumitru și Prodan Alexandru, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Secu Radu și Prodan Alexandru, recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2), lit. b), e) și f) Cod penal, să le fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar lui Delejan Dumitru în temeiul art. 90 alin. (10) Cod penal și art. 85 Cod penal, a cumula pedeapsa cu închisoarea stabilită prin sentința Judecătoriei Militare Chișinău din 22.02.2015 pe un termen de 5 ani și a-i stabili lui Delejan Dumitru o pedeapsă definitivă de 7 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis

3.1. În susținerea apelului declarat, procurorul a menționat că:

- sentința este neîntemeiată, nu corespunde pericolului social al faptei săvârșite de inculpați, iar pedeapsa aplicată fiind nemotivat de blândă;

- la emiterea sentinței nu s-a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să stabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane;

- la caz nu există și nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale sau alte circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei inculpatului precum și careva circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpaților care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Privitor la pedeapsa aplicată, instanța de apel a reținut că prima instanță, la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, a ținut cont de faptul că inculpații Secu Radu și Prodan Alexandru anterior nu au fost condamnați, sunt neangajați în câmpul muncii, ultimul fiind divorțat având la întreținere doi copii minori, iar inculpatul Delejan Dumitru anterior a fost condamnat cu suspendarea executării pedepsei, este angajat în câmpul muncii în calitate de barman la SRL „Dezol Treid”, nu este căsătorit și nu are persoane la întreținere, inculpații la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, toți caracterizându-se satisfăcător.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpaților, scopul și motivele comiterii faptei, rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, cât și după, ținând cont de faptul că pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului cât și a altor persoane, precum și de faptul că inculpații s-au aflat sub strajă circa două luni, căindu-se sincer în cele comise și restituind integral prejudiciul cauzat părții vătămate, instanța de apel a considerat că prima instanță corect și întemeiat a concluzionat că Secu Radu, Delejan Dumitru și Prodan Alexandru vor putea fi corecți și reeducați stabilindu-li-se o pedeapsă sub formă de închisoare, conform sancțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) Cod penal, fără amendă, ținând cont de faptul că nu sunt angajați în câmpul muncii și starea materială este precară,

cu aplicarea în privința acestora a dispoziției art. 364¹ Cod de procedură penală, iar în privința inculpaților Secu Radu și Prodan Alexandru care sunt pentru prima dată trași la răspundere penală, a aplica prevederile art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei stabilite și dându-le posibilitatea de a se manifesta în societate în strictă exercitare a Legii.

Sancțiunea normei juridice prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, stabilește pedeapsa sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de 850 la 1350 unități convenționale, iar aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite ale pedepsei vor fi închisoare de la 3 ani și 4 luni, până la 4 ani și 8 luni, cu (sau fără) amendă în mărime de 500 la 750 unități convenționale.

Reieșind din circumstanțele cazului, și anume, că inculpații Secu Radu, Delejan Dumitru și Prodan Alexandru au recunoscut vina, au restituit integral prejudiciul cauzat părții vătămate, judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, și ținând cont de scopul pedepsei penale, în opinia instanței de apel, prima instanță corect a aplicat inculpaților pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, pentru fiecare, fără amendă, aceasta fiind echitabilă faptei comise.

Solicitarea acuzării cu privire la aplicarea în privința lui Secu Radu și Prodan Alexandru a unei pedepse privative de libertate pe un termen de 4 ani și 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, instanța de apel, ținând cont de gravitatea faptei și de scopul pedepsei penale, a respins-o ca nefondată, întrucât din materialele cauzei a fost stabilit cu certitudine că inculpații Secu Radu și Prodan Alexandru s-au căit sincer de cele comise, vina în cele comise au recunoscu integral, au restituit integral prejudiciul cauzat părții vătămate.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată și concluzia instanței de fond prin care ultima la stabilirea pedepsei inculpatului Delejan Dumitru a aplicat prevederile art. 85 Cod penal, ținând cont de faptul că ultimul nu a executat integral pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Militare din 02.12.2015, conform căreia a fost condamnat în baza art. 369 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal pe un termen de probă de 5 ani.

Astfel, în conformitate cu art. 85 Cod penal, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect și întemeiat a aplicat lui Delejan Dumitru pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 3 luni, fără amendă, pedeapsă care are drept scop corectarea și reeducarea inculpatului în spiritul executării stricte a Legii.

Acestea fiind stabilite, instanța de apel a menționat că, pedeapsa aplicată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpaților Secu Radu, Delejan Dumitru și Prodan Alexandru, care va duce

la conștientizarea de către inculpați a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul acestora pe viitor.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, a declarat recurs ordinar, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpaților, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

5.1. În motivarea recursului înaintat, procurorul a menționat că:

- este greșită soluția instanței de apel cu privire la pedeapsa stabilită lui Secu Radu, Prodan Alexandru și Delejan Dumitru, prin urmare modalitatea de motivare a soluției pe cauza dată fără a constata careva temeieri legale privind aplicarea unei pedepse în derogare de la principiile procesual penale, denotă faptul că instanța de apel a pronunțat o soluție eronată, prin ce se constată că s-a aplicat pedeapsa greșit individualizată contrar prevederilor legale, fapt care se regăsește în dispoziția pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală;

- instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat pe caz prevederile art. 75 Cod penal și la alegerea și aplicarea pedepsei inculpaților Secu Radu, Prodan Alexandru și Delejan Dumitru nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale și consecințele survenite. În aceste condiții, acuzarea consideră că instanța de apel, constatând cele mai sus expuse, a constatat în mod eronat oportunitatea aplicării pe caz a pedepsei practic minime, care va asigura atingerea scopurilor prevăzute de art. 61 Cod penal;

- la aplicarea pedepsei inculpaților prima instanță și instanța de apel nu au ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, lipsind circumstanțe atenuante pe caz, suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatului, reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane;

- infracțiunea comisă de către Secu Radu, Prodan Alexandru și Delejan Dumitru a căpătat amploare în ultima perioadă în Republica Moldova, iar pedeapsa trebuie să fie individualizată pentru realizarea scopului de „prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni”.

6. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și argumentele prezentate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Iar, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în limitele invocate de procuror, prevede eroarea de drept când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, la fel invocat de procuror, prevede eroarea de drept când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Având în vedere argumentele recursului, Colegiul penal relevă că sub aspectul acestor temeiuri de casare, procurorul consideră că instanța de apel eronat a menținut pedeapsa stabilită inculpaților de către prima instanță, care este prea blândă relativ faptei comise și circumstanțelor cauzei.

Analizând decizia contestată în raport cu argumentele recursului și temeiurile de drept invocate, Colegiul penal atestă că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpaților, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și cu prescripțiile de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75-78, 90 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Conform art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea

condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Art. 75 alin. (1) Cod penal stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deși acuzatorul de stat invocă dezacordul cu soluția instanțelor de fond în partea individualizării pedepsei cu închisoare stabilit inculpaților precum și cu modul de executare a acesteia stabilite inculpaților Secu Radu și Prodan Alexandru, Colegiul penal consideră că instanța de apel la menținerea soluției primei instanțe, corect a interpretat și aplicat prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel stabilind corect noile limite a pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal.

Sanctiunea art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, stabilește pedeapsa sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de 850 la 1350 unități convenționale, iar aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite ale pedepsei vor fi închisoare de la 3 ani și 4 luni, până la 4 ani și 8 luni, cu (sau fără) amendă în mărime de 500 la 750 unități convenționale.

Astfel, prima instanță ținând cont de circumstanțele cazului, și anume că inculpații Secu Radu, Delejan Dumitru și Prodan Alexandru au recunoscut vina, au restituit integral prejudiciul cauzat părții vătămate, judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de câte 4 (patru) ani, pentru fiecare, fără amendă, aceasta fiind echitabilă faptei comise.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului precum că instanța de apel a acționat în derogare de la prevederile art. 409 alin. (2) din Codul de procedură penală, or în acest sens nu a fost depistată nici o eroare de drept așa cum opinează recurentul, care ar genera casarea deciziei atacate, întrucât pedeapsa aplicată inculpaților se încadrează în noile limite ale sancțiunii art. 187 alin. (2) Cod penal, calculată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, de altfel pedeapsa nefiind stabilită la limita minimă.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal atestă că instanța de apel a motivat suficient soluția sa, ținând cont de circumstanțele concrete ale cauzei, și anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, faptul că inculpații s-au căit sincer de cele comise, doi dintre inculpați nu au fost anterior condamnați,

prejudiciul fiind compensat integral, astfel stabilind corect cuantumul și influența pedepsei asupra corectării și reeducării inculpaților Secu Radu, Delijan Dumitru și Prodan Alexandru.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele din recurs precum că instanța de apel în mod eronat a raportat circumstanțele prezentei cauze la normele penale și procesual-penale, deoarece instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Mai mult, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea în esență sunt identice celor din cererea de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus, complet, argumentat și motivat legal.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în cauza *Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă sau a circumstanțelor cauzei, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, în cauza penală în privința lui **Secu Radu Sava, Delijan Dumitru și Prodan Alexandru Iurie**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 februarie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor